

HOTĂRÂRE (13)

a Seminarului Științific de Profil „Managementul și marketingul în economia contemporană” de pe lângă Academia de Studii Economice din Moldova referitor la teza Șerban Natalia cu tema „Perfecționarea infrastructurii și eficientizarea funcționării comerțului în cadrul cooperăției de consum”, prezentată pentru obținerea gradului științific de doctor în economie la specialitatea 08.00.05. Economie și management (în comerț) din 26 mai 2010, proces-verbal nr.5

Conform procesului verbal nr.5 din 26 mai 2010 al Seminarului Științific de Profil „Managementul și marketingul în economia contemporană” de pe lângă Academia de Studii Economice din Moldova se confirmă discutarea tezei prezentate pentru obținerea gradului științific de doctor în economie cu tema „Perfecționarea infrastructurii și eficientizarea funcționării comerțului în cadrul cooperăției de consum”, elaborată de Șerban Natalia, conducător științific Șavga Larisa, doctor habilitat în economie, profesor universitar.

La Ședință au fost prezenți membrii Seminarului Științific de Profil.

Președintele seminarului: Cotelnic Ala, doctor habilitat în economie, profesor universitar.

Vice-președintele seminarului: Caun Victor, doctor în economie, profesor universitar.

Secretar științific: Țurcanu Gheorghe, doctor în economie, conferențiar universitar.

Doctori habilitați în economie: Paladi Ion, Sîrbu Ion, Turcov Elena, Petrovici Serghei, Doga Valeriu.

Doctori în economie: Cojocar Vadim, Belostecinic Marina, Bilaș Ludmila, Savciuc Oxana, Litvin Aurelia, Solcan Angela, Covaș Lilia, Șavga Ghenadie, Stih Ludmila, Solomatin Ala, Melnic Igor, Spânu Vilen.

I. Actualitatea temei. Comerțul este una din ramurile principale care participă la dezvoltarea social-economică a țării, contribuind, pe de o parte, la formarea PIB (ponderea comerțului cu amănuntul și cu ridicata în formarea PIB constituie circa 13%, fiind în creștere în ultimii ani), formarea VAB (circa 16%, fiind la fel în ascensiune), iar, pe de altă parte, influențând nivelul de viață al populației prin satisfacerea necesităților de consum ale acesteia.

Tranziția la relații de piață a plasat comerțul într-un proces de transformare și restructurare continuă, cu impact diferit asupra calității serviciilor comerciale, eficienței economice a activității întreprinderilor de comerț și contribuției la dezvoltarea social-economică a țării. Astfel, unele acțiuni întreprinse la macronivel au favorizat dezvoltarea rapidă a antreprenorialului în sfera comercială, liberalizarea activității de comerț, cu toate acestea situația rămâne să se mențină destul de dificilă, în special în ceea ce privește cadrul regulatoriu, asigurarea unui mediu concurențial echitabil pentru toți agenții comerciali, excluderea evaziunilor fiscale, participării la formarea PIB și VAB, încadrarea comerțului într-un format organizat, asigurarea securității consumului de mărfuri și servicii comercializate prin structurile comerciale, accesibilității și calității serviciilor comerciale în mediul rural ș.a.

O scurtă statistică confirmă existența decalajelor în sfera comerț: numărul întreprinderilor comerciale este în continuă creștere (17,2 mii în a. 2008, 14,9 mii în 2006), infrastructura comercială este la fel în continuă extensie (suprafața magazinelor este de 699 mii m², majorare cu 60% în ultimii ani), vânzările de mărfuri prin comerțul neorganizat constituie circa 38%, eficiența economică a activității comerciale este diminuată (48% din întreprinderile comerciale activează cu pierderi).

Deficiențele existente în comerț în general se amplifică în mediul rural, în special la capitolul calității prestațiilor comerciale, în care comerțul este prezent printr-o multitudine de comercianți mici, dispersați, unicul operator organizat fiind comerția de consum.

Dezvoltarea economiei concurențiale, a mecanismelor pieței libere solicită regândirea politicilor comerciale, redimensionarea managementului, structurii sistemului comercial, modernizarea acestuia. Studiarea mutațiilor structurale și a tendințelor ce se manifestă în sfera comerțului, inclusiv celui cooperatist, constituie o premisă importantă pentru stabilirea orientărilor de dezvoltare a pieței interne, realizarea misiunii de bază a comerțului și sporirea calității vieții populației, în special a celei rurale. Aceasta confirmă actualitatea temei tezei, importanța teoretică și aplicativă a investigațiilor științifice în domeniu.

II. Argumentarea concluziilor teoretice și recomandărilor practice propuse în lucrare derivă din prioritățile, necesitățile și orientările principale de dezvoltare a comerțului, inclusiv celui rural, la macronivel și la nivelul cooperăției de consum, stabilite în documentele strategice, precum și din recomandările argumentate în teză, cele mai importante fiind: perfecționarea cadrului regulatoriu în domeniul comerțului, inclusiv elaborarea standardului național „Comerț. Termeni și definiții”, aplicarea căruia ar permite excluderea ambiguităților în definirea și aplicarea diferitor categorii din sfera comerț, adoptarea legii cu privire la comerțul interior (în versiune nouă) și elaborarea actelor normative pentru implementarea prevederilor legii, elaborarea bazei normative la nivel național, ce ar reglementa principiile, cerințele, cadrul de funcționare a sectorului de comerț angro, elaborarea Nomenclatorului tipologiei comercianților angro, Regulilor de organizare a activității și managementul în acest domeniu, revizuirea și perfecționarea Nomenclatorului – tip al unităților de comerț cu amănuntul aplicat în prezent; argumentarea necesității de regândire a politicilor

comerciale în mediul rural, de elaborare a Strategiei de dezvoltare a comerțului interior pe termen mediu și lung, care ar stabili prioritățile de dezvoltare a comerțului și mecanismele strategice de realizare a obiectivelor strategice; perfecționarea cadrului de organizare a activității de comerț realizate de cooperarea de consum și a infrastructurii comerciale, fundamentarea conceptului nou de magazine CoopPrim și CoopPlus, descrierea documentelor de reglementare a acestor tipuri de rețele comerciale, reconceptualizarea managementului activității de comerț și a utilizării infrastructurii comerciale, argumentarea oportunității și utilității creării unui sistem unic de distribuție, bazat pe strategia de dezvoltare regională, management participativ în administrarea afacerilor și utilizarea eficientă a infrastructurii și altor resurse, perfecționarea managementului informațional în cadrul cooperății de consum prin dezvoltarea sistemului informațional și a mecanismului de implementare a acestuia, implementarea conceptului de management pe categorii, perfecționarea relațiilor de proprietate în cooperarea de consum, care ar motiva membrii cooperatori și angajații întreprinderilor cooperatiste pentru dezvoltarea cooperății de consum, inclusiv a infrastructurii sale comerciale.

Baza informațională pentru realizarea tezei s-a constituit din cadrul legislativ-normativ în domeniul comerț și cele aferente, Strategiile și Programele naționale de dezvoltare, informațiile Biroul Național de Statistică, Ministerului Economiei, rapoartele și informațiile operative ale Uniunii Centrale a Cooperativelor de consum din Moldova (Moldcoop), ale întreprinderilor cu profil comerț ale acesteia, observații proprii.

III. Nivelul inovației științifice a rezultatelor obținute. În teză se precizează și completează demersul teoretic și metodologic existent cu privire la comerț, în acest sens se concretizează definirea comerțului, punându-se accent pe trecerea de la simpla intermediere la crearea de utilități în comerț, ce corespunde conceptului modern de comerț, se definește noțiunea de infrastructură comercială în sens larg și sens restrâns; se abordează pentru prima dată în cadrul național și se fundamentează teoretic și metodologic conceptului de rețele de magazine, format de magazine și modelului manualului concept și a manualului operațional pentru rețele de unități de comerț cu amănuntul; se argumentează necesitatea perfecționării cadrului organizatoric-metodologic privind activitatea de comerț, reglementărilor în acest domeniu, în particular standardizarea noțiunilor din sfera comerț, elaborării documentelor de politici comerciale la macronivel pe termen mediu și scurt, elaborării reglementărilor în domeniul comerțului angro în republică în baza conceptelor teoretice existente și practicilor internaționale, perfecționării reglementărilor în domeniul infrastructurii comerțului cu amănuntul; se analizează complex, multiaspectual structura și infrastructura comerțului angro și cu amănuntul prin prisma teoriei comerțului și practicilor internaționale, progresului în comerț, precum și situația în ramura de comerț a cooperății de consum, infrastructura ei comercială, strategia de dezvoltare a comerțului cooperatist, inclusiv a infrastructurii ei comerciale.

IV. Importanța practică a rezultatelor cercetărilor științifice. Rezultatele investigațiilor științifice răspund necesităților autorităților centrale de resort (Ministerului Economiei, Moldcoop) și sunt orientate spre perfecționarea politicilor comerciale la macronivel, a managementului comercial, a funcționalității comerțului, modernizarea și eficientizarea utilizării infrastructurii comerciale și sporirea calității serviciilor prestate în comerț. Conceptul privind modernizarea infrastructurii comerciale, formatele noi de magazine, elaborate cu participarea autorului, sunt implementare în activitatea de comerț a cooperății de consum, contribuind la eficientizarea activității comerciale.

Referitor la cadrulul general al comerțului interior un impact important vor avea propunerile privind perfecționarea cadrului normativ în domeniul comerțului, a strategiei și politicilor comerciale, a tipologiei unităților de comerț angro și cu amănuntul, sistemului de organizare a aparatului comercial și a managementului sistemului comercial. Rezultatele investigațiilor din cadrul tezei se folosesc în procesul didactic.

Rezultatele cercetării (teoretice și aplicative) au fost expuse la diferite conferințe științifice și au fost susținute de mediul științific și academic.

V. Recomandări pentru susținerea tezei

În urma discutării tezei de doctor în economie a dnei Șerban Natalia, *Seminarul Științific de Profil a ajuns la următoarele concluzii:*

1. Tema tezei prezentate este actuală. Scopul și sarcinile cercetării sunt realizate. Conținutul și esența tezei de doctor în economie corespunde specialității - 08.00.05. Economie și management (în comerț). Apreciată în ansamblu conform problematicei abordate, metodologiei de cercetare utilizate, rezultatelor obținute și valorii lor aplicative, lucrarea dată prezintă un studiu finalizat. Teza prezintă o cercetare originală, bine argumentată, conține inovații științifice și valoare practică. În teză sunt formulate propuneri, care sunt orientate spre soluționarea problemelor existente în domeniul comerțului intern, a cooperății de consum, managementului acestora, a eficientizării utilizării infrastructurii comerciale, fundamentarea strategiilor în acest domeniu. Forma și stilul expunerii corespund cerințelor actuale. Lucrarea corespunde cerințelor Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare al Republicii Moldova.
2. În urma discuției tezei au fost expuse următoarele obiecții și propuneri, care urmează a fi evaluate până la înaintarea tezei pentru susținere în cadrul Consiliului Științific Specializat:
 - În capitolul I, în cadrul examinării aspectelor teoretice și definițiilor diferitor noțiuni și categorii din sfera comerț, ar fi necesar de specificat domeniul comerțului la care se referă acestea (angro sau cu amănuntul), deoarece diferențele sunt substanțiale.
 - În subcapitolul 2.1 este oportună revizuirea aspectelor ce vizează exportul de mărfuri din republică și reducerea acestei analize deoarece acesta nu are legătură cu tematica tezei, problematica ei și sarcinile de cercetare.
 - Ar fi binevenită accentuarea adresabilității recomandărilor argumentate în teză.
 - Necesită înlăturate deficiențele de ordin redacțional și de stil de expunere, care se conțin în teză.

3. Conținutul tezei de doctor corespunde specialității 08.00.05. Economie și management (în comerț).
4. Conform punctajului acumulat pe baza completării Formularului evaluării tezei de doctor de către Seminarul științific (72 puncte), teza se apreciază ca bună și se recomandă spre promovare în Consiliul științific.
5. În conformitate cu art.8, alin.2 al Regulamentului C.N.A.A. al Republicii Moldova, Seminarul Științific de Profil propune spre confirmare Senatului ASEM, componența Consiliului Științific Specializat și referenții oficiali:

Membrii Consiliului Științific Specializat

N	Funcția în C.Ș.S.	Numele, prenumele	Funcția deținută	Instituția de bază	Gradul științific, cifrul specialității	Titlul științifico-didactic
1.	Președinte	Paladi Ion	Profesor universitar, catedra „Management social”	ASEM	Doctor habilitat în economie, 08.00.05	Profesor universitar
2.	Secretar	Belostecinic Marina	Șef catedră „Management”	ASEM	Doctor în economie, 08.00.05	Conferențiar universitar
3.	Membru	Petrovici Sergiu	Profesor universitar, catedra „Marketing, comerț și turism”	UCCM	Doctor habilitat în economie, 08.00.05	Profesor universitar
4.	Membru	Burlacu Natalia	Șef catedră “Management”	ULIM	Doctor habilitat în economie, 08.00.05	Profesor universitar
5.	Membru	Jalencu Marian	Șef catedră „Economie și Administrare”	USM	Doctor în economie, 08.00.05	Conferențiar universitar
6.	Referent oficial	Cotelnic Ala	Prim-Prorector cu activitate didactică	ASEM	Doctor habilitat în economie, 08.00.05	Profesor universitar
7.	Referent oficial	Ambros Mariana	Șef Direcția generală „Economie, reforme și relații patrimoniale”	Consiliul municipal Chișinău	Doctor în economie, 08.00.05	Conferențiar universitar

Prin vot deschis, unanim, s-a luat decizia de recomandat teza dnei **Șerban Natalia** cu tema „**Perfecționarea infrastructurii și eficientizarea funcționării comerțului în cadrul cooperăției de consum**”, specialitatea 08.00.05. Economie și management (în comerț) pentru susținere în cadrul Consiliului Științific Specializat D 32.08.00.05 - 40 de pe lângă A.S.E.M. în vederea conferirii gradului științific de doctor în economie.

Președintele Seminarului Științific de Profil,
doctor habilitat în economie, profesor universitar

Cotelnic Ala

Secretar științific al Seminarului Științific de Profil,
doctor în economie, conferențiar universitar

Țurcanu Gheorghe